

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie ze skargi R.C.
o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 1 października 2004 r., sygn. akt I ACa (...),
w sprawie z powództwa Z.G.
przeciwko R.C. i T.R.
o wydanie i zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 października 2017 r.,
zażalenia pozwanego R.C. na postanowienie Sądu
Apelacyjnego w (...)
z dnia 23 stycznia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

1) oddala zażalenie

**2) przyznaje adw. K.G. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w (...) kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych
powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług
tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z
urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Pozwany R.C. w złożonej w dniu 30 lipca 2013 r. skardze o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 1 października 2004 r. (sygn. akt I ACa (...)) oraz wyrokiem częściowym Sądu Okręgowego w W. z dnia 9 grudnia 2003 r. i wyrokiem końcowym Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 lutego 2004 r. (sygn. akt I C (...)) powołał się na to, że nie był należycie reprezentowany, w postępowaniu reprezentował go bowiem adw. A.S., któremu nie udzielił pełnomocnictwa.

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę jako spóźnioną i nieopartą na ustawowych podstawach. Sąd ten powołał się na przepis art. 407 § 1 k.p.c. stanowiący m.in., że w przypadku, gdy podstawą wznowienia jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji, trzymiesięczny termin do wniesienia skargi liczy się od dnia powzięcia wiedzy o wyroku, a wiedzę o wyroku pozwany posiadał już w 2004 roku.

Pozwany zaskarżył powyższe postanowienie zażaleniem i wniósł o jego uchylenie, zarzucając naruszenie art. 405 k.p.c. przez rozpoznanie skargi merytorycznie, podczas gdy do tego właściwym jest Sąd Najwyższy, art. 407 § 1 k.p.c. w zw. z art. 410 § 1 k.p.c. przez jej odrzucenie pomimo powołania ustawowej przesłanki wznowienia, oraz przez jej odrzucenie jako spóźnionej, bez żądania od skarżącego uprawdopodobnienia okoliczności stwierdzających zachowanie terminu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstępne badanie skargi o wznowienie postępowania obejmuje ocenę, czy została oparta na ustawowej podstawie, czy powołane przez skarżącego okoliczności faktyczne dadzą się zakwalifikować w sposób abstrakcyjny pod którąkolwiek z podstaw przewidzianych w ustawie, oraz czy zachowany został termin, określony w art. 407 k.p.c. Brak ustawowej podstawy lub wniesienie skargi z uchybieniem terminu powoduje jej odrzucenie, stosownie do art. 410 § 1 k.p.c.

Wniesiona przez skarżącego skarga została oparta na ustawowej podstawie, określonej w art. 401 pkt 2 k.p.c., powołał się bowiem na brak należytej reprezentacji

przez to, że w jego imieniu występował w sprawie pełnomocnik, którego nie umocował do takiego działania. Kwestia, czy ta podstawa rzeczywiście wystąpiła, wymagała merytorycznej oceny, zatem odrzucenie skargi nie byłoby właściwe, gdyby Sąd Apelacyjny ograniczył badanie tylko do tej przesłanki.

Zanim jednak skarga poddana zostanie merytorycznej ocenie musi być ustalone, czy wniesiono ją w terminie, uchybienie terminowi oznacza bowiem jej niedopuszczalność.

Zgodnie z art. 407 § 1 k.p.c. trzymiesięczny termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji, na co powołał się skarżący, od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona. Nie chodzi zatem o dzień, w którym strona dowiedziała się o pozbawieniu możliwości działania lub braku należytej reprezentacji, ale o dzień, w którym dowiedziała się o wyroku. Bez znaczenia jest zatem twierdzenie, że skarżący dowiedział się o „samej możliwości zaistnienia nieważności postępowania od radcy prawnego K.G.” w maju 2013 r. Wyrok Sądu Apelacyjnego zapadł w dniu 1 października 2004 r., wcześniej wydane zostały wyroki Sądu Okręgowego, które również wskazał w skardze. Z akt sprawy wynika bezspornie, że skarżący, razem z drugim pozwanym w tej sprawie T.R. , podejmował samodzielnie czynności procesowe po wydaniu wyroku przez Sąd Apelacyjny. Złożył bowiem wniosek z dnia 10 listopada 2004 r. o wstrzymanie wykonania wyroku do czasu jego uprawomocnienia się, który własnoręcznie podpisał (k. 442 *verte* akt I Aca (...)), najpóźniej zatem w tym dniu wiedział o wydanym wyroku i o jego treści. Z tego względu nie zachodziła potrzeba do wzywania pozwanego, na podstawie art. 410 § 2 k.p.c., do uprawdopodobnienia okoliczności stwierdzających zachowanie terminu do wniesienia skargi. Sąd nie ma obowiązku uruchamiania postępowania na podstawie art. 410 § 2 k.p.c., gdy niezachowanie terminu do wniesienia skargi lub nieoparcie skargi na ustawowej podstawie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 maja 2013 r., I CZ 3/13, niepubl., z dnia 21 lutego 2013 r., sygn. akt IV CZ 179/12 niepubl. z dnia 23 lipca 2014 r., V CZ 46/14 niepubl.).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴
w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

aj